

Klasa: UP/I 430-01/2007-02/18
Urbroj: 580-03-07-54-35
Zagreb, 30. listopada 2008.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja na temelju članka 13. stavka 1. i 2. i članka 14. stavka 1. Zakona o državnim potporama («Narodne novine», broj 140/05), u upravnom postupku ocjene dodijeljene državne potpore poduzetniku Elcon d.d., sa sjedištem u Zlatar Bistrici, Josipa Kraša 3, pokrenutom na temelju zahtjeva Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva Republike Hrvatske, na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, sa 1. sjednice, održane 30. listopada 2008., donosi sljedeće

RJEŠENJE

I. Odbija se davanje odobrenja na prijedlog državnog jamstva za kredit u iznosu od 65.000.000,00 kuna, te na prijedlog pretvaranja potraživanja državnih institucija u udjel u temeljnom kapitalu poduzetnika Elcon d.d. iz Zlatar Bistrice, Josipa Kraša 3 u iznosu od 30.500.000,00 kuna.

II. Utvrđuje se da pretvaranje duga u udjel u temeljnom kapitalu u znosu od 16.754.742,00 kuna i kapitalno ulaganje u iznosu od 3.300.000,00 kuna, subvencije u iznosu 2.691.527,00 kuna, državno jamstvo po kreditu u iznosu od 15.000.000,00 kuna za pokrivanje kredita te zajam u iznosu od 16.353.245,65 kuna predstavlja nezakonitu državnu potporu dodijeljenu poduzetniku Elcon d.d. iz Zlatar Bistrice, Josipa Kraša 3.

III. Nalaže se povrat sljedećih iznosa državnih potpora iz točke II. ovog rješenja, sadržanih u:

1. Ugovoru o pretvaranju potraživanja u vlasnički ulog od 25. listopada 2004., kojim su zamijenjena dospjela neizmirena potraživanja Republike Hrvatske temeljem izdanih i plaćenih državnih jamstava broj K-250-JHB-IH, R-250-JFB-JJ i R-978-JJA-JA u iznosu od 13.939.741,82 kuna za dionice poduzetnika Elcon d.d.,
2. Ugovoru o zamjeni potraživanja za trezorske dionice društva Elcon d.d. Zlatar Bistrica od 4. kolovoza 2005., kojim su zamijenjena potraživanja Republike Hrvatske u iznosu od 2.814.913,28 kuna po osnovi nenaplaćenog kredita za poticanje zapošljavanja putem Zagrebačke banke d.d. broj Z-8/2000 od 29.

- svibnja 2000., za trezorske dionice poduzetnika Elcon d.d. i prijenos istih s trezorskog računa poduzetnika u Središnjoj depozitarnoj agenciji d.d. u vlasništvo Republike Hrvatske,
3. Ugovoru o kupnji i prijenosu dionica kojim se temeljem odluke Vlade Republike Hrvatske, Klasa: 432-02/05-02/57, Urbroj: 5030120-05-3 od 4. kolovoza 2005., reguliraju prava i obveze glede kupnje 16.500 redovnih dionica poduzetnika Elcon d.d. u vrijednosti od 3.300.000,00 kuna i prijenos istih s trezorskog računa poduzetnika u Središnjoj depozitarnoj agenciji d.d. u vlasništvo Republike Hrvatske,
 4. Ugovoru o jamstvu broj F-006-04 od 8. travnja 2004., u iznosu od 15.000.000,00 kuna po kreditu Raiffeisen banke, u dijelu koji se odnosi na protestirano jamstvo,
 5. Ugovoru o kratkoročnom zajmu broj 14-2005-V od 21. srpnja 2005., kojim je Hrvatski fond za privatizaciju dodijelio zajam u iznosu od 1.500.000,00 kuna za rješavanje tekuće likvidnosti i plaće radnika,
 6. Ugovoru o kratkoročnom zajmu broj 16-2006-V od 31. listopada 2006, kojim je Hrvatski fond za privatizaciju dodijelio zajam u iznosu od 2.000.000,00 kuna za rješavanje tekuće likvidnosti i plaće radnika,
 7. Ugovoru o kratkoročnom zajmu broj 2-2007-V od 7. veljače 2007. kojim je Hrvatski fond za privatizaciju dodijelio zajam u iznosu od 1.083.245,65 kuna za rješavanje tekuće likvidnosti i plaće radnika,
 8. Ugovoru o kratkoročnom zajmu broj 10-2007-V od 22. ožujka 2007. kojim je Hrvatski fond za privatizaciju dodijelio zajam u iznosu od 4.270.000,00 kuna za rješavanje tekuće likvidnosti i plaće radnika,
 9. Odluci o odobrenju kredita od 2. svibnja 2007., kojom je od strane Fonda za razvoj i zapošljavanje poduzetniku Elcon d.d. dodijeljen dugoročni kredit od Karlovačke banke d.d. Karlovac u ime i za račun fonda za razvoj i zapošljavanje (Ugovor broj SKGP-IV-8/07 od 25. svibnja 2007.) u iznosu od 4.000.000,00 kuna,
 10. Ugovoru o kratkoročnom zajmu od 17. srpnja 2007., sklopljenom između Republike Hrvatske i poduzetnika Elcon d.d. kojim je poduzetniku odobren zajam u iznosu od 3.500.000,00 kuna za sanaciju poslovanja i financijsko restrukturiranje,
 11. Odluci Ministarstva rada, gospodarstva i poduzetništva o dodjeli subvencije proizvođačima autodijelova po natječaju u 2004., u iznosu od 2.297.900,00 kuna,
 12. Odluci Ministarstva rada, gospodarstva i poduzetništva o dodjeli subvencije proizvođačima autodijelova po natječaju u 2005., u iznosu od 393.627,00 kuna.

IV. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva Republike Hrvatske, u suradnji s ostalim davateljima državnih potpora, dužno je provesti postupak povrata državnih potpora navedenih u točki III. izreke rješenja, uvećanih za iznos zatezne kamate počevši od dana korištenja pojedinog iznosa državne potpore do dana kada će iznos potpora iz točke III. izreke ovog rješenja biti vraćen.

V. Ovo rješenje objavit će se u „Narodnim novinama“.

Obrazloženje

1. Zahtjev za pokretanje postupka i dostava dokumentacije

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je 8. ožujka 2007., od Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, sa sjedištem u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 78, (dalje: Ministarstvo), zahtjev za odobravanjem državne potpore za restrukturiranje, Klasa: 423-01/05-01/69, Urbroj: 526-03-04/1-07-34, uz koji je dostavljen Program restrukturiranja društva Elcon d.d. iz Zlatar Bistrice (dalje: Program restrukturiranja).

Međutim, uz navedeno, Ministarstvo nije dostavilo i priloge koji predstavljaju sastavni dio Programa restrukturiranja.

Stoga je zahtjevom od 11. travnja 2007., Klasa: UP/I 430-01/2007-02/18, Urbroj: 580-03-07-54-02, od Ministarstva zatraženo sljedeće: izvodi iz sudskog registra za sve poduzetnike – članove Grupe koji su uključeni u Program restrukturiranja, financijske izvještaje za razdoblje od 2004. do 2006. (Račun dobiti i gubitka, Bilancu, Novčani tijek, Izvješće revizije), Ugovor o prijenosu poslovnih udjela zaključen dana 12. prosinca 2006., te sve priloge koji čine sastavni dio Programa restrukturiranja, a koji sadrže podatke potrebne za ocjenjivanje postupka restrukturiranja ovog poduzetnika. Uz navedeno, od Ministarstva su zatražena i dodatna pojašnjenja glede određenih stavaka Programa restrukturiranja, te ispunjen i od strane ovlaštene osobe potpisan Obrazac prijave državne potpore (dalje: Obrazac).

Dana 2. svibnja 2007., Agencija je zaprimila podnesak poduzetnika Elcon d.d. u kojem su dostavljena objašnjenja pojedinih stavaka Programa restrukturiranja, te dio priloga (Račun dobiti i gubitka, Bilancu, Novčani tijek i Izvješće revizije za 2004. i 2005.).

Ministarstvo je, protekom roka od 20 dana određenog u zahtjevu Agencije, dana 11. svibnja 2007. dostavilo samo jedan dio dokumentacije koju je Agencija zatražila.

Također, Ministarstvo nije dostavilo ispunjen i ovjeren Obrazac.

Zbog toga je Agencija zahtjevom od 22. svibnja 2007., Klasa: UP/I 430-01/2007-02/18, Urbroj: 580-03-07-59-07, ponovno uputila zahtjev Ministarstvu za dostavom nedostajuće dokumentacije i to: financijske izvještaje poduzetnika za 2006., pisma namjere za reprogramme postojećih kredita, pisma namjere kojima poduzetnik temelji svoje tvrdnje da će mu vjerovnici otopisati potraživanja, prijedloge Odluka Vlade Republike Hrvatske o dodjeli subvencije poduzetniku Elcon d.d., jamstva za podmirenje obveze prema dobavljačima odnosno za isplatu plaća radnicima, te ispunjen i od strane ovlaštene osobe potpisan Obrazac.

Poduzetnik Elcon d.d., temeljem ovog zahtjeva Agencije, dostavio je dana 13. lipnja 2007. djelomičnu dokumentaciju i to: ovjereni primjerak Računa dobiti i gubitka i Bilance za 2006., pismo namjere od poduzetnika P.P.C. Buzet u sastavu Grupe Cimos – Koper, te skraćenu verziju Programa restrukturiranja s ažuriranim podacima s datumom 30. travnja 2007. te dodatnim objašnjenjima i priložima. Prema navodima poduzetnika, odgovori banaka u obliku Pisma namjere za kreditiranje još nisu zaprimljeni, a sastanak s desetak najvećih domaćih dobavljača tek slijedi.

Skraćenu verziju Programa restrukturiranja s Računom dobiti i gubitka i Bilancom za 2006., Agenciji je dostavilo i Ministarstvo dana 19. lipnja 2007.

Vežano uz pisma namjere vjerovnika koji pristaju reprogramirati svoja potraživanja prema poduzetniku Elcon d.d., Agencija je dana 21. lipnja 2007. zaprimila jedino od Privredne banke Zagreb d.d. (dalje: PBZ d.d.) podnesak u kojem je navedeno kako postoji mogućnost razmatranja financiranja restrukturiranja kreditnih obveza poduzetnika Elcon d.d.

Agencija je dana 16. srpnja 2007. zaprimila podnesak poduzetnika u kojem je navedeno kako zbog teškog financijskog stanja nije moguće ishoditi Izvješće revizije za 2006. za poduzetnika Elcon d.d. u zatraženom roku.

Dana 17. srpnja 2007., u prostorijama Agencije održan je sastanak na kojem su bili prisutni, osim predstavnika Agencije, predstavnik Ministarstva, predstavnik poduzetnika Elcon d.d., predstavnik Ministarstva financija, te predstavnik Sindikata metalaca Hrvatske. Na sastanku je upozoreno kako podaci iz Programa restrukturiranja i skraćene verzije Programa restrukturiranja nisu identični, te kako postoji dokumentacija koja još uvijek nije dostavljena Agenciji, a bez koje nije moguće donijeti konačnu odluku.

Predstavnik Ministarstva izjavio je da Program restrukturiranja društva Elcon d.d. iz siječnja 2007. više nije mjerodavan za ocjenjivanje, nego Agencija treba ocijeniti skraćenu verziju Programa restrukturiranja koju je Ministarstvo dostavilo 19. lipnja 2007.

Kako je očito da skraćena verzija Programa restrukturiranja u mnogočemu ne ispunjava elemente koje Program restrukturiranja mora sadržavati, Agencija je predložila Ministarstvu da iz postojeća dva programa restrukturiranja napravi integralnu verziju Programa restrukturiranja ili da se točno navede što treba promijeniti u Programu restrukturiranja društva Elcon d.d. iz siječnja 2007.

Naime, u Programu restrukturiranja društva Elcon d.d. iz siječnja 2007. sadržano je znatno više podataka potrebnih za donošenje meritorne odluke nego što to sadržava skraćena verzija Programa restrukturiranja.

Nakon održanog sastanka, Agencija je uputila Ministarstvu zahtjev od 19. srpnja 2007., Klasa: UP/I 430-01/2007-02/18, Urbroj: 580-03-07-59-15, u kojem je, uz kratki prikaz pojedinih stavaka Programa restrukturiranja, zatražena dostava dodatnih podataka i pojašnjenja vezanih uz isti.

U međuvremenu je o ovoj problematici raspravljalo i Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja na svojoj 88. sjednici, održanoj 2. kolovoza 2007.

Ministarstvo je povodom zahtjeva Agencije od 19. srpnja 2007., odgovorilo dana 7. kolovoza 2007. i navelo kako je dostavljena sva tražena dokumentacija, te Obrazac potpisan i ovjeren od strane ovlaštene osobe, koji je naknadno u nekoliko navrata izmijenjen od strane Ministarstva. Dio dokumentacije dostavio je i poduzetnik Elcon d.d. dana 13. kolovoza 2007.

Kako niti navedena pristigla dokumentacija nije sadržavala sve potrebne dokumente i podatke temeljem kojih bi bilo moguće donijeti meritornu odluku, Agencija je Ministarstvu

ponovno uputila zahtjev od 16. kolovoza 2007., Klasa: UP/I 430-01/2007-02/18, Urbroj: 580-03-07-59-21.

Poduzetnik Elcon d.d. dostavio je dana 30. kolovoza 2007. dopunu zahtjeva i priloge Programa restrukturiranja, a tu istu dokumentaciju dostavilo je i Ministarstvo dana 14. rujna 2007.

Nakon toga održan je zajednički sastanak u prostorijama Agencije, te je predstavnik poduzetnika Elcon d.d. dostavio dana 27. rujna 2007., dokumentaciju koja se odnosi na uvjete buduće suradnje s poduzetnikom P.P.C. Buzet.

Dana 2. listopada 2007., poduzetnik je dostavio i priloge Programa restrukturiranja koji se odnose na broj zaposlenih, otpremnine, te na učešće poduzetnika na mjerodavnom tržištu.

Dana 4. listopada 2007., Ministarstvo je dostavilo Obrazac s ispravljenim iznosom državne potpore za koji je naknadno utvrđeno kako podaci iz istog nisu sukladni s podacima iz Programa restrukturiranja, dok je poduzetnik dana 16. listopada 2007., putem telefaksa, dostavio Bilancu poduzetnika Elcon d.d. na dan 30. lipnja 2007.

Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja raspravljalo je o rezultatima pravne i ekonomske analize Programa restrukturiranja poduzetnika Elcon d.d. na svojoj 91. sjednici, održanoj dana 15. listopada 2007., na kojoj je odlučeno da se Ministarstvu uputi dopis o provedenoj pravnoj i ekonomskoj analizi i zatraži očitovanje o istoj.

Temeljem cjelokupne zaprimljene dokumentacije utvrđeno je da postojeći Program restrukturiranja ne osigurava uspostavu ponovne održivosti poduzetnika nakon razdoblja restrukturiranja te je od Ministarstva zatraženo očitovanje o mogućim izmjenama i dopunama istog, odnosno, ukoliko Ministarstvo raspolaže s novim saznanjima i činjenicama o predmetu, da ih dostavi Agenciji. Također je istaknuto kako u protivnom neće biti moguće donijeti pozitivno rješenje za dodjelu državnih potpora sadržanih u Programu restrukturiranja.

Agencija je, stoga, dana 18. listopada 2007., uputila Ministarstvu navedeni zahtjev Klasa: UP/I 430-01/2007-02/18, Urbroj: 580-03-07-54-32, te zatražila očitovanje u roku od 30 dana. Na dopis Agencije Ministarstvo nije odgovorilo.

Tijekom mjeseca svibnja 2008., Agencija je iz sredstava javnog informiranja došla do saznanja da će nad poduzetnikom Elcon d.d. biti otvoren stečajni postupak.

Uvidom na web stranici Sudskog registra trgovačkih društava u Republici Hrvatskoj, <https://sudreg.pravosudje.hr>, utvrđeno je da je rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu, broj XXSt-113/2008 od 9. srpnja 2008., nad poduzetnikom otvoren stečajni postupak.

2. Propisi primijenjeni tijekom postupka pred Agencijom

Osim odredbi Zakona o državnim potporama („Narodne novine“, broj 140/05; dalje: ZDP), Agencija je u provedbi predmetnog upravnog postupka, primijenila i Odluku o objavljivanju pravila o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje („Narodne novine“, broj 20/07, dalje: Odluka).

Agencija je također, temeljem članka 6. stavka 4. ZDP-a i članka 70. stavka 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske („Narodne novine“- Međunarodni ugovori, broj 14/01, 14/04, 1/05 i 7/05; dalje: SSP), koji je stupio na snagu 1. veljače 2005., primjenjivala i kriterije i standarde poredbenog prava Europske unije koji se odnose na povrat nezakonito dodijeljenih državnih potpora i to Obavijest Komisije u cilju učinkovite provedbe odluka Komisije kojim se nalaže državama članicama povrat nezakonite i neusklađene državne potpore (Službeni list Europske unije, serija C, broj 272 od 15. studenog 2007; dalje: Obavijest Komisije broj 272/07).

3. Utvrđivanje činjenica

Na temelju podataka iz zahtjeva Ministarstva, dostavljenih podataka i dokumentacije te izvršene pravne i ekonomske analize utvrđeno je sljedeće:

3.1. Opis poduzetnika

Poduzetnik Elcon d.d. započeo je s proizvodnjom kao pogon u sastavu poduzetnika Elektrokontakt. Naknadnim izdvajanjem, a potom i pretvorbom društvenog vlasništva na koju je Agencija za restrukturiranje i razvoj dala suglasnost rješenjem od 13. prosinca 1991., društveno poduzeće Elcon postaje dioničko društvo Elcon d.d. koji je upisan u registar Trgovačkog suda u Zagrebu s matičnim brojem subjekta upisa 080004816, sa sjedištem u Zlatar Bistrici, Josipa Kraša 3.

Osnovna djelatnost poduzetnika je proizvodnja ostale električne opreme koja se odnosi na proizvodnju kablskih setova za autoindustriju i kućanske uređaje.

Poduzetnik Elcon d.d. u travnju 2007. zapošljavao je 346 djelatnika. S obzirom na to da poduzetnik Elcon d.d. zapošljava više od 250 radnika, da mu je vrijednost Bilance veća od 108.000.000,00 kuna, te bez obzira što mu je ukupni prihod manji od 216.000.000,00 kuna, isti sukladno članku 2. stavak 1. Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva („Narodne novine“, broj 29/02 i 63/07), te članka 16. Zakona o računovodstvu („Narodne novine“, broj 90/92), pripada kategoriji velikih poduzetnika.

Prema posljednjoj dokumentaciji zaprimljenoj u tijeku vođenja upravnog postupka, u poduzetniku je bilo zaposleno 296 djelatnika, dok je još 65 djelatnika bilo zaposleno u povezanim društvima. U tom je trenutku 20 djelatnika bilo u otkaznom roku.

3.2. Vlasnička struktura i temeljni kapital poduzetnika

Temeljni kapital je u 2002. iznosio 62.820.410,00 kuna. Odluka o smanjenju temeljnog kapitala na iznos od 45.824.000,00 kuna usvojena je na redovnoj Glavnoj skupštini dana 23. svibnja 2003. Vrijednost dionice tada je smanjena s iznosa od 276,33 kune na iznos od 200,00 kuna radi provođenja dematerijalizacije dionica poduzetnika i njihova prijenosa u depozitorij Središnje depozitarne agencije te usklađenja jediničnog nominalnog iznosa dionica poduzetnika sa Zakonom o trgovačkim društvima („Narodne

novine“, broj 111/93, 34/99, 52/00, 118/03 i 107/07). Razlika nastala smanjenjem temeljnog kapitala u iznosu od 16.996.410,00 kuna prenesena je u rezerve poduzetnika.

Odlukom Skupštine dioničkog društva od 12. srpnja 2004., temeljni kapital društva povećan je za iznos od 13.939.600,00 kuna, te je iznosio 59.763.600,00 kuna. Temeljni kapital povećan je privatnim izdavanjem 69.698 redovnih dionica na ime, u nematerijaliziranom obliku serije B, pojedinačne nominalne vrijednosti 200,00 kuna. Dionice kojima je povećan temeljni kapital upisala je i preuzela Republika Hrvatska - Ministarstvo financija ulaganjem u pravima koja se sastoje u pravu potraživanja u novcu u iznosu od 13.939.741,82 kuna, te se dionice smatraju u cijelosti uplaćenima sklapanjem Ugovora o pretvaranju potraživanja u vlasnički ulog od 25. listopada 2004.

U 2005., izvršene su promjene u vlasničkoj strukturi poduzetnika Elcon d.d. Novim dioničarima postali su Hrvatski zavod za zapošljavanje i Ministarstvo.

Hrvatski zavod za zapošljavanje svoja je potraživanja u iznosu od 2.814.913,28 kuna (zaokruženo na 2.815.000,00 kuna) zamijenio za vlastite dionice poduzetnika Elcon d.d., čime je stekao 14.075 dionica ili udio u temeljnom kapitalu od 4,71 posto. Istodobno je Ministarstvo uložilo u poduzetnika Elcon d.d. iznos od 3.300.000,00 kuna za kupnju 16.500 vlastitih dionica poduzetnika, te je s time stečen udio od 5,52 posto.

Navedene mjere odobrila je Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 4. kolovoza 2005.

Promjene u vlasničkoj strukturi prikazane su u Tabeli 1.

Tabela 1. Vlasnička struktura u poduzetniku Elcon d.d. u razdoblju 2005. - 2006.

Dioničari	30.6.2005.		31.12.2005.		30.9.2006.	
	Broj dionica	Udio u %	Broj dionica	Udio u %	Broj dionica	Udio u %
Fizičke osobe	99.110	33,17%	99.110	33,17%	99.024	33,14%
Ministarstvo Financija RH	74.706	25,00%	74.706	25,00%	74.706	25,00%
Elcon d.d. – trezor	87.038	29,13%	56.463	18,90%	56.739	18,99%
MINGORP	-	-	16.500	5,52%	16.500	5,52%
Hrvatski zavod za zapošljavanje	-	-	14.075	4,71%	14.075	4,71%
Trgovačka društva	13.291	4,45%	13.291	4,45%	13.291	4,45%
Financijske institucije	7.074	2,37%	7.074	2,37%	7.074	2,37%
Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	2.629	0,88%	2.629	0,88%	2.629	0,88%
Nedematerijalizirano	14.970	5,00%	14.970	5,00%	14.780	4,94%
Ukupno	298.818	100%	298.818	100%	298.818	100%

Izvor: dokumentacija poduzetnika Elcon d.d.

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Iz Tabele 1. je vidljivo je da se vlasnički udjel državnih institucija povećao za 10,23 posto, te sada Republika Hrvatska kroz svoje institucije nadzire 36,11 posto dionica poduzetnika Elcon d.d. Zamjenom i otkupom trezorskih dionica, udio trezorskih dionica poduzetnika Elcon d.d. smanjio se na 18,99 posto. Ova dva paketa zajedno čine 55 posto vlasništva, te omogućavaju prodaju većinskog udjela u poduzetniku Elcon d.d.,

čime bi se moglo restrukturirati vlasništvo poduzetnika Elcon d.d., uz uvjet da postoji strateški partner koji je voljan preuzeti poduzetnika.

Dionice u vlasništvu ministarstava i državnih institucija bile su u postupku prijenosa na Hrvatski fond za privatizaciju.

U slučaju knjiženja ispravka vrijednosti precijenjene imovine poduzetnika i naplate potraživanja po sudskim sporovima u kojima je poduzetnik Elcon d.d. tuženik, kumulirani gubitak bi se povećao za gotovo 40.000.000,00 kuna čime bi se kapital i rezerve poduzetnika u potpunosti izgubili, a gubitak poduzetnika bio bi iznad visine kapitala.

3.3. Povezana društva

Povezana društva su društva u kojem poduzetnik Elcon d.d. ima većinski udjel ili većinsko pravo odlučivanja prilikom donošenja odluke o financijskoj i poslovnoj politici povezanog društva.

Poduzetnik Elcon d.d. ima vlasničke udjele u sljedećim poduzetnicima: Elcon kabelski setovi d.o.o., Elcon metali d.o.o., Elcon ugostiteljstvo d.o.o., Elcon vozila d.o.o., Elcon otprema d.o.o., Eldac AG iz Švicarske, te Eldac France E.U.R.L. iz Francuske.

Elcon kabelski setovi d.o.o. osnovan je 1996. s temeljnim kapitalom od 19.000,00 kuna. Poduzetnik je upisan u registar Trgovačkog suda u Zagrebu s matičnim brojem subjekta upisa 080051862. Poduzetnik Elcon d.d. u ovom društvu sudjeluje s jednim udjelom u visini od 30 posto temeljnog kapitala. Druga dva člana društva (fizičke osobe) drže preostali udjel u iznosu od 70 posto temeljnog kapitala društva.

Poduzetnik Elcon d.d. dopustio je upis založnog prava na svom udjelu u korist poduzetnika Petrokov d.o.o. kao osiguranje pozajmice u iznosu od 1.050.000,00 kuna, temeljem Ugovora o zajmu od 12. prosinca 2006. Založno pravo upisano je u Upisnik javnobilježničkih i sudskih osiguranja kod Financijske agencije dana 28. prosinca 2006.

Elcon metali d.o.o. osnovan je 2003., temeljni kapital ovog poduzetnika iznosi 20.000,00 kuna, te je upisan u registar Trgovačkog suda u Zagrebu s matičnim brojem subjekta upisa 080471926. Poduzetnik trenutno ne posluje i nema zaposlenih radnika.

Elcon ugostiteljstvo d.o.o. iz Zlatar Bistrice je poduzetnik osnovan 2003. Temeljni kapital iznosi 20.000,00 kuna, a poduzetnik je upisan u registar Trgovačkog suda u Zagrebu s matičnim brojem subjekta upisa 080471740. Društvo trenutno ne posluje i nema zaposlenih radnika.

Poduzetnik Elcon vozila d.o.o. osnovan je 1996. Poduzetnik je upisan u registar Trgovačkog suda u Zagrebu s matičnim brojem subjekta upisa 080067362. Poduzetnik trenutno zapošljava 14 zaposlenika i nositelj je koncesije za prodaju vozila marke Peugeot i koncesije za servisiranje istih. Udio poduzetnika Elcon d.d. u ovom poduzetniku je 100 posto, a imovina poduzetnika je opterećena založnim pravom u korist PBZ d.d.

Poduzetnik Elcon otprema d.o.o. upisan je u registar Trgovačkog suda u Zagrebu, s matičnim brojem subjekta upisa 080079069. Poduzetnik trenutno zapošljava 6 zaposlenika, a pruža usluge otpreme i špedicije kod uvoza sirovina i izvoza gotovih proizvoda. Udio poduzetnika Elcon d.d. u ovom poduzetniku je 100 posto, a imovina poduzetnika je opterećena založnim pravom u korist PBZ d.d.

U studenom 2005., poduzetnik Elcon d.d. prodao je poduzetnika Elcon prehrambeni proizvodi d.o.o., koji je potom ušao u sastav EKOS Holdinga d.o.o. iz Varaždina. Poduzetnik je prodan za 1.480.000,00 kuna.

Osim navedenih poduzetnika, poduzetnik Elcon d.d. zaključio je dana 18. veljače 1994., Ugovor o osnivanju dioničkog društva pod nazivom Eldac AG u Švicarskoj. Prema spomenutom ugovoru, poduzetnik Elcon d.d. ima 75 posto udjela u temeljnom kapitalu ovog poduzetnika dok poduzetnik Dacomat Ag, Švicarska ima udjel u temeljnom kapitalu od 25 posto. Razlog osnivanja ovog društva je u ograničenjima koja su bila nametnuta deviznom politikom. Poduzetnik Eldac AG u to je vrijeme primao devizna sredstva od prodaje proizvoda (kabelskih setova) i istovremeno kupovao sirovine potrebne za proizvodnju, te održavao koncesiju za prodaju vozila marke Peugeot.

Poduzetnik Eldac France E.U.R.L. osnovan je radi potrebe otvaranja i držanja robe na konsignacijskom skladištu za kupca Valleo, a registrirana mu je djelatnost uvoz i izvoz komponenata za elektroničke kablove u automobilskoj industriji. Ovaj poduzetnik u potpunom je vlasništvu poduzetnika Eldac AG.

3.4. Sudski postupci

Poduzetnik Elcon d.d. sudjeluje u velikom broju sudskih postupaka. U najvećem broju sporova koji se vode protiv poduzetnika riječ je o radnim sporovima u kojima su radnici tužili poduzetnika Elcon d.d. radi neisplate razlika plaća. Vrijednost ovih sporova iznosi oko 3.000.000,00 kuna bez obračuna kamata i troškova sudskog postupka, te postoji velika vjerojatnost okončanja sporova na štetu poduzetnika.

Vrijednost ostalih sporova u kojima je poduzetnik Elcon d.d. tuženik iznosi oko 3.500.000,00 kuna.

U sudskim postupcima u kojima poduzetnik Elcon d.d. nastupa kao tužitelj, vrijednost potraživanja iznosi 5.400.000,00 kuna.

4. Analiza poslovanja poduzetnika Elcon d.d.

Agencija je izvršila analizu financijskih i poslovnih rezultata poduzetnika Elcon d.d. temeljem podataka iz financijskih izvještaja, kao i temeljem ostale dostavljene dokumentacije.

U Tabeli 2. prikazani su osnovni elementi poslovanja poduzetnika Elcon d.d. Sukladno podacima iz financijskih izvješća za 2003., 2004., 2005. i 2006., utvrđeno je da se poduzetnik Elcon d.d. može smatrati poduzetnikom u teškoćama od 2004. budući da je u toj godini ostvario gubitak u iznosu od 9,961 milijun kuna što je za indeks 315 više nego

u 2003., te da više nije bio sposoban samostalno svojim sredstvima zaustaviti negativna kretanja u poslovanju.

U posljednje dvije godine Uprava i Nadzorni odbor Elcona d.d. nastojali su prilikom planiranja poslovanja zaustaviti negativna kretanja, međutim zbog velikih strukturnih teškoća u samom poduzetniku, većina mjera koje su se trebale poduzeti nisu izvršene.

Tabela 2. Pokazatelji poslovanja poduzetnika Elcon d.d. u razdoblju od 2003. do 2006. u 000 kuna

OPIS	2003.	2004.	2005.	2006.
Poslovni prihodi	136.535	87.195	68.939	63.851
Financijski prihodi	3.500	4.616	5.238	2.210
Izvanredni prihodi	3.715	0	0	0
Ukupni prihodi	143.750	91.811	74.177	66.061
Poslovni rashodi	139.268	93.826	81.228	81.472
Financijski rashodi	7.643	7.946	20.607	8.279
Izvanredni rashodi	0	0	0	0
Ukupni rashodi	146.911	101.772	101.835	89.751
Dobit / gubitak	-3.161	-9.961	-27.658	-23.690
Kapital i rezerve	61.684	65.663	41.661	17.970
Kratkoročne obveze	76.671	59.587	80.470	73.449
Dugoročne obveze	9.252	24.112	20.282	28.373
Novčani tijek	-633	351	-610	
Broj proizvedenih kab. setova	3.796	6.038	6.737	4.777
Broj zaposlenih	490	468	453	358

Izvor: dokumentacija poduzetnika Elcon d.d.
Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Prema pokazateljima iz Tabele 2. vidljivo je da je u posljednje dvije godine došlo do znatnog povećanja gubitka ostvarenog najvećim dijelom iz redovnog poslovanja, a to se uglavnom odnosi na pad prihoda uslijed gubitka tržišta.

Uz pad prihoda došlo je i do smanjenja ukupnih rashoda, ali u daleko manjem iznosu, tako da se gubitak u 2005. i 2006. još više povećao.

Također, u promatranom razdoblju poduzetnik ima i izrazito visoke financijske rashode. U 2005., financijski rashodi iznose čak 20.607.092,63 kune, pa je razvidno da je poduzetnik Elcon d.d. kreditno prezadužen i nije u stanju podmirivati svoje kreditne obveze.

Kumuliranje gubitaka u poslovanju ima za posljedicu smanjenje ukupnog kapitala za 57 posto samo u 2006., u odnosu na 2005., s tendencijom daljnjeg smanjenja. Poslovanje karakterizira visoki udjel dugoročnih i kratkoročnih obveza, što ukazuje da se poduzetnik u 2006. s više od 85 posto financira iz tuđih izvora sredstava.

Prema navodima poduzetnika Elcon d.d., zbog neumanjivanja vrijednosti imovine poduzetnika prema propisanim postupcima, ista je na dan 31. listopada 2006. značajno precijenjena pa se nakon provedbe revizije za 2006. očekuje smanjenje vrijednosti imovine. Očekivani ispravak vrijednosti imovine u iznosu iznad 30.000.000,00 kuna

značajno će utjecati na financijski rezultat poduzetnika odnosno uvećati ukupni gubitak prethodnih godina za dodatnih 30.000.000,00 kuna.

Stoga je od Ministarstva zatraženo Izvješće revizije za 2006. kako bi se u postupku stekao pravi uvid u financijsko stanje poduzetnika.

Međutim, iz dostavljenog neovjerenog Izvješća revizije za 2006. nije moguće utvrditi iznos za koji su nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i oprema, te kapital potencijalno precijenjeni na dan 31. prosinca 2006. Neovisni revizor nije potvrdio Izvješća revizije za 2006., zbog nedostatka dokaza. Također, prema navodima poduzetnika, pošto nije bilo moguće platiti uslugu obavljene revizije, revizorska tvrtka ne želi izdati službeno izvješće o izvršenoj reviziji.

Tabela 3. Bilanca poduzetnika Elcon d.d. u razdoblju od 2004. do 2006. u 000 kuna

R.br.	OPIS	2004.	2005.	2006.
1.	KAPITAL I REZERVE	65.663	41.661	17.970
2.	Kratkoročne obveze	59.587	80.470	73.449
3.	Dugoročne obveze	24.112	20.282	28.373
4.	UKUPNE OBVEZE	83.699	100.752	101.822
5.	Kratkotrajna imovina	32.695	48.850	30.145
6.	Dugotrajna imovina	118.827	95.670	92.751
7.	UKUPNA IMOVINA	151.522	144.520	122.896
8.	UKUPNA AKTIVA/PASIVA	156.101	149.222	127.499
9.	Koeficijent tekuće likvidnosti (5/2)	0,55	0,61	0,41
10.	Koeficijent zaduženosti (4/7)	0,55	0,70	0,83

Izvor: dokumentacija poduzetnika Elcon d.d.
Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Koeficijent tekuće likvidnosti poduzetnika kreće se u razdoblju od 2004. do 2006. između 0,40 i 0,60 posto, što je znatno niže od poželjne vrijednosti koeficijenta (veći od 2), pa se može zaključiti da poduzetnik Elcon d.d. ima značajnih teškoća s likvidnošću.

Osim problema s likvidnosti, očito je da poslovanje poduzetnika opterećuju i velike obveze koje bilježe rast iz godine u godinu, dok se vrijednost imovine smanjuje. U 2006., u strukturi ukupnih obveza, 72 posto čine kratkoročne obveze nastale temeljem nepovoljnog zaduživanja. Većinu kratkoročnih obveza osim obveza prema državi čine kratkoročni zajmovi korišteni za isplate plaća zaposlenima kao i obveze nastale za pokriće ostalih tekućih troškova.

Iz svega navedenog razvidno je da je poduzetnik Elcon d.d. poduzetnik u teškoćama sukladno točkama 9. do 12. Odluke, te da nije sposoban vlastitim sredstvima ili sredstvima koje može pribaviti od svojih vlasnika ili vjerovnika spriječiti gubitke, a koji bi, bez vanjske intervencije države gotovo sigurno kratkoročno ili srednjoročno ugrozili njegov opstanak.

Također, analizom poslovanja poduzetnika utvrđeno je da su teškoće nastale u samom poduzetniku Elcon d.d., odnosno da poslovanja povezanih društava nema nikakvog utjecaja na poslovanje poduzetnika Elcon d.d.

4.1. Uzroci teškoća

Kako je poduzetnik Elcon d.d. naveo, osnovni uzrok teškoća u poslovanju, prije svega je gubitak poslovne suradnje s poduzetnikom Delphi za grupaciju PSA (Peugeot i Citroen). Poslovna suradnja prestala je nakon ukidanja carinske povlastice proizvođačima automobila koji u svoje proizvode ugrađuju dijelove proizvedene u Republici Hrvatskoj. Poduzetnik Delphi posao je prebacio u Tunis gdje je postojala carinska povlastica za uvoz automobila. Konačno preseljenje posla završilo je krajem 2004. Dodatni problem predstavljala je činjenica da je poduzetnik Elcon d.d. bio vezan uz poduzetnika Delphi ekskluzivnim ugovorom čime se odrekao prava na proizvodnju za bilo kojeg drugog naručitelja. Tim potezom poduzetnik Elcon d.d. značajno si je otežao pronalaženje novih kupaca i održavanje proizvodnje na razini prethodnih godina.

Poduzetnik Elcon d.d. nije se na vrijeme pripremio za ovakav razvoj događaja, tako da je tek u 2004. sklopio nove ugovore i započeo s proizvodnjom za druge kupce, čime je pokušao nadoknaditi gubitak posla s poduzetnikom Delphi.

Navedeni poslovi sklopljeni su pod relativno nepovoljnim uvjetima (prihvatanje nižih prodajnih cijena, nemogućnost korekcije cijena zbog porasta cijena materijala itd.) što je rezultiralo sve većim gubicima i neprofitabilnošću cjelokupnog programa proizvodnje.

Osim toga, poduzetnik Elcon d.d. bio je prisiljen usmjeriti svoju proizvodnju s velikih kablinskih setova na male kablinske setove te se suočio s viškom zaposlenih i padom realizacije. Realizacija poslovanja poduzetnika Elcon d.d. je sa 194.350.427,00 kuna u 2001. smanjena na 91.000.000,00 kuna u 2004. Navedeni uzroci, uz visoku kreditnu zaduženost te visoke troškove proizvodnje uzrokovali su navedene gubitke.

Važno je napomenuti da poduzetnik Elcon d.d. 100 posto svoje proizvodnje prodaje u inozemstvu. Cilj poduzetnika je zadržati postojeće kupce uz značajno povećanje realizacije proizvodnje s njima te započeti poslovnu suradnju s potencijalnim kupcima s kojima je poduzetnik već ostvario određene kontakte. Jačanje proizvodnje i pridobivanje novih kupaca, prema navodima poduzetnika, biti će moguće samo u slučaju konsolidacije i potpunog restrukturiranja poduzetnika Elcon d.d. te ulaska u vlasništvo strateškog partnera.

5. Tržište

Osnovna djelatnost poduzetnika Elcon d.d. je proizvodnja kablinskih setova za automobilsku industriju i kućanske aparate.

Poduzetnik proizvodi 120 različitih verzija kablinskih setova za rasvjetu, indikaciju, grijanje, hlađenje i ostale namjene, a cjelokupni proizvodni program poduzetnik izvozi uglavnom na europsko tržište odnosno ne prodaje kablinske setove na domaćem tržištu. Stoga se može zaključiti da je poduzetnik Elcon d.d. prisutan na europskom i svjetskom tržištu te je izložen oštroj konkurenciji. U istočnom dijelu Europe najveću konkurenciju

poduzetniku Elcon d.d. predstavljaju poduzetnici iz Mađarske, Rumunjske, Slovenije i Srbije. Najznačajniji konkurenti poduzetnika Elcon d.d. su priznate tvrtke poput Leara, Leoni, Cablex AG, Cemm Thome itd. Istovremeno, i kupci poduzetnika Elcon d.d. Valeo, Yazaki i Hella na neki su način konkurenti poduzetniku na europskom i svjetskom tržištu jer je riječ o velikim sustavima koji opskrbljuju proizvođače automobila gotovim modulima, odnosno Elcon d.d. može biti prisutan na tržištu samo putem suradnje s tim velikim tvrtkama.

U dosadašnjem poslovanju poduzetnik je surađivao sa svim uglednim proizvođačima u automobilskoj industriji, međutim u ovom trenutku, zbog loše financijske situacije nije u mogućnosti obnoviti stare kontakte s provjerenim klijentima i ostvariti neke nove potencijalno profitabilne ugovore.

Trenutno je u automobilskoj industriji prisutna tendencija isporuke proizvoda za montažu gotovih modula, koji sadrže različite sklopove, pa pojedini dobavljači komponenata posluju kao poddobavljači velikih sustava koji opskrbljuju proizvođače automobila istima. Na taj način je poduzetnik Elcon d.d. postao poddobavljač za Valeo, Hellu i Yazaki. Iako poduzetnik surađuje s navedenim tvrtkama, potrebno je napomenuti da poduzetnik s istima nema klasično ugovorene poslovne odnose, već proizvodi isključivo temeljem pisama namjere i narudžbi. Poduzetnik zaključuje okvirne ugovore kojim su određeni kvaliteta proizvodnje i uvjeti poput naknada štete, penala i načina naručivanja. Također, mnogi su dobavljači uvjetovani od strane kupaca pa poduzetnik Elcon d.d. nema mogućnosti odabira istih, što u većini slučajeva uzrokuje visoke troškove proizvodnje.

Iako je tržište relativno stabilno i kupci kvalitetni, na tržištu je prisutan stalni pritisak na smanjenje cijene proizvoda što otežava položaj Elcona d.d. ali i njegovih konkurenata. S druge strane, cijene materijala stalno rastu a zbog porasta cijena bakra i nafte na svjetskom tržištu.

Prema statistikama koje provodi European Automobile Manufacturers Association, godišnje se u Europskoj uniji proizvede najmanje 18.500.000 motornih vozila, u koje se ugrađuju razni kabelski setovi u vrijednosti od oko 3.000.000.000,00 eura. Prema tim podacima poduzetnik Elcon d.d. trenutno zauzima udjele od 0,2 posto proizvodnje kabelskih setova u Europskoj uniji i 0,07 posto proizvodnje na svjetskom tržištu. Iz navedenog razvidno je da poduzetnik Elcon d.d. ne zauzima značajne udjele u europskoj i svjetskoj proizvodnji kabelskih setova za automobilsku industriju.

6. Državne potpore

Državne potpore koje je poduzetnik Elcon d.d. zaprimio u razdoblju od 2004. do 2007., odnosno prije podnošenja zahtjeva Agenciji dana 8. ožujka 2007., prikazane su u Tabeli 4.

Tabela 4. Primljene državne potpore poduzetnika Elcon d.d. u razdoblju 2004.-2007.

R. br.	Godina	Davatelj potpore	Instrument državne potpore	Dodijeljeni iznosi potpora
1.	2004.	Ministarstvo financija	Pretvaranje potraživanja u vlasnički udjel	13.939.742,00
2.	2004.	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	Subvencija proizvođačima autodijelova	2.297.900,00
3.	2005.	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	Subvencija proizvođačima autodijelova	393.627,00
4.	2005.	Hrvatski zavod za zapošljavanje	Pretvaranje potraživanja u vlasnički udjel	2.815.000,00
5.	2005.	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	Kapitalno ulaganje	3.300.000,00
6.	2004.	Ministarstvo financija	Državno jamstvo po kreditu	15.000.000,00
7.	2005.	Hrvatski fond za privatizaciju	Zajam poduzetniku u teškoćama	1.500.000,00
8.	2006.	Hrvatski fond za privatizaciju	Zajam poduzetniku u teškoćama	2.000.000,00
9.	2007.	Hrvatski fond za privatizaciju	Zajam poduzetniku u teškoćama	1.083.245,65
10.	2007.	Hrvatski fond za privatizaciju	Zajam poduzetniku u teškoćama	4.270.000,00
11.	2007.	Fond za razvoj i zapošljavanje	Zajam poduzetniku u teškoćama	4.000.000,00
12.	2007.	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	Zajam poduzetniku u teškoćama	3.500.000,00
UKUPNO DODIJELJENI IZNOS DRŽAVNIH POTPORA:				54.099.514,65

Izvor: dokumentacija poduzetnika Elcon d.d.
Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Navedene državne potpore odnose se na nezakonito dodijeljene državne potpore, jer prije njihove dodjele nisu bile prijavljene Agenciji na odobrenje.

Osim toga, većina navedenih državnih potpora odnosi se na operativne državne potpore koje su, u pravilu, zabranjene. Da bi se opravdala dodjela navedenih državnih potpora, potrebno ih je uključiti ih u proces restrukturiranja.

Nadalje, poduzetnik planira uspostavu dugoročne održivosti na temelju dodatnih državnih potpora predloženih u Programu restrukturiranja, koje se odnose na državno jamstvo za kredit u iznosu od 65.000.000,00 kuna kojim bi poduzetnik podmirio većinu postojećih kreditnih i ostalih obveza te pretvaranje potraživanja državnih institucija u vlasnički udjel poduzetnika u iznosu od 30.500.000,00 kuna. Predmetnim državnim jamstvom bio bi pokriven cjelokupni iznos kredita, a zbog toga što se poduzetnik nalazi u ozbiljnim teškoćama, cijeli iznos državnog jamstva smatra se državnim potporom.

7. Program restrukturiranja

S obzirom da je, nakon provedene poslovne i financijske analize poslovanja poduzetnika Elcon d.d., utvrđeno da se poduzetnik smatra poduzetnikom u teškoćama, sukladno Odluci, isti je u obvezi izraditi Program restrukturiranja.

Program restrukturiranja mora sadržavati poslovno i financijsko restrukturiranje, kompenzacijske mjere, vlastiti doprinos poduzetnika, te opisane mjere i troškove restrukturiranja.

7.1. Poslovno i financijsko restrukturiranje

Program restrukturiranja poduzetnika Elcon d.d. sastoji se od financijskog i poslovnog restrukturiranja koji je započeo 2004. i trajat će do kraja 2009. Financijsko restrukturiranje u cijelosti se financira iz sredstava koja predstavljaju državnu potporu, dok poslovno restrukturiranje, kao što je prikazano u nastavku ovog rješenja, financira poduzetnik Elcon d.d. iz vlastitih sredstava.

7.1.2. Poslovno restrukturiranje

Plan poslovnog restrukturiranja odnosi se na sljedeće: optimalizacija broja zaposlenih, povećanje produktivnosti, racionalizacija troškova poslovanja, povećanje kvalitete i konkurentnosti proizvoda, stalni razvoj upravljanja kvalitetom, postizanje bolje organizacije i rukovođenja, te prodaja imovine koja ne čini osnovnu djelatnost poduzetnika.

Poduzetnik u protekle dvije godine intenzivno zbrinjava višak zaposlenih. Od rujna 2005. zbrinuto je 162 zaposlena, dok se u otkaznom roku trenutno nalazi još 20 zaposlenih. Dio sadašnjih zaposlenika poduzetnika Elcon d.d. trebao bi po osnivanju preuzeti novi poduzetnik Ciel d.o.o., međutim nije sasvim sigurno da će do osnivanja poduzetnika uopće doći, a samim time i preuzimanja zaposlenih.

Novo društva Ciel d.o.o. bavio bi se, između ostalog, s proizvodnjom proizvoda od metala; proizvodnjom metalnih konstrukcija i dijelova; proizvodnjom alata, opreme i pribora za obradu, rezanjem i lijevanjem metala i dijelova proizvoda od metala; proizvodnjom ležajeva, prijenosnika, te prijenosnih i pogonskih elemenata; proizvodnjom motornih vozila, dijelova i pribora za motorna vozila i njihove motore.

Uz zbrinjavanje viška zaposlenih, plan poduzetnika Elcon d.d. je povećanje proizvodnje čime će poduzetnik biti u mogućnosti smanjiti troškove nabave materijala kroz sklapanje povoljnijih ugovora s dobavljačima i kroz veće količine narudžbi te na taj način racionalizirati troškove poslovanja. U cilju udovoljavanja zahtjevima povećane proizvodnje, potrebno je održavati proizvodne procese na visokom tehnološkom nivou. Zbog velike konkurencije na tržištu, također je potrebno da se proizvodni program poduzetnika odlikuje besprijekornom kvalitetom, dok cijena proizvoda mora biti konkurentna, što znači niža ili jednaka konkurenciji.

Istovremeno, poduzetnik ulaže znatne napore kako bi u komercijalnim ugovorima omogućio korekciju prodajne cijene kablaskih setova zbog porasta cijena sirovina

(ponajprije cijene bakra) što dosad nije bio u mogućnosti. Osim navedenog, poduzetnik želi povećati niski nivo produktivnosti koja nije rezultat nesposobne radne snage već prvenstveno loše organizacije proizvodnje, visokih ulaznih troškova i viška zaposlenika. Stoga je cilj osigurati redovnu nabavu materijala, koja bi omogućila kontinuitet u proizvodnji i učinkovitiju kontrolu troškova te racionalnije korištenje opreme i radne snage, dok se gotovi proizvodi moraju isporučivati u što kraćem roku.

Vidljivo je da poduzetnik u sadašnjoj situaciji ne može osigurati provedbu predloženih mjera restrukturiranja bez daljnjih državnih potpora, te da zbog svojeg teškog položaja gubi tržište što se jasno očituje na njegovim poslovnim rezultatima.

Osim navedenog, Programom restrukturiranja predviđeno je rješavanje statusa povezanih društava likvidacijom ili prodajom. Poduzetnik Elcon d.d. namjerava prodati poduzetnika Elcon vozila d.o.o. u kojem posjeduje 100 postotni udjel, te 30 postotni udjel u poduzetniku Elcon kabelski setovi d.o.o. čiji je većinski vlasnik poduzetnik Petrokov d.o.o. Poduzetnik Elcon otprema d.o.o. prestaje poslovati i ide u likvidaciju, dok je za Elcon ugoditeljstvo d.o.o. predviđena mogućnost davanja u najam zaposlenicima.

Konačno, pod poslovnim restrukturiranjem smatralo bi se i osnivanje novog poduzetnika od strane strateškog partnera poduzetnika P.P.C. – Buzet iz CIMOS GRUPE Koper i poduzetnika Elcon d.d.

Strateški partner zainteresiran za suradnju s poduzetnikom Elcon d.d. je poduzetnik P.P.C. – Buzet d.o.o. iz CIMOS GRUPE Koper. Navedeni poduzetnik prisutan je na hrvatskom tržištu s tvornicama u Buzetu, Roču i Labinu te trenutno zapošljava 1.164 radnika. Strategijom poduzetnika P.P.C. – Buzet d.o.o. predviđeno je povećanje proizvodnje za koje su potrebni proizvodni resursi i kadrovi odgovarajuće struke. U regiji u kojoj trenutno posluje, poduzetniku P.P.C. – Buzet d.o.o. ponestaje prostora i radne snage, stoga se opredijelio za proširenje kapaciteta na području Republike Hrvatske u kojoj želi prenositi znanje i programe. Poznavajući situaciju u poduzetniku Elcon d.d. koji traži strateškog partnera za izlaz iz teške situacije u kojoj se nalazi, poduzetnik P.P.C. – Buzet d.o.o. izrazio je spremnost uključivanja u proces restrukturiranja. Prvi korak suradnje predviđen je u vidu osnivanja zajedničke tvrtke između poduzetnika Elcon d.d. (vlasnički udio 30 posto) i poduzetnika P.P.C. – Buzet d.o.o. (vlasnički udio 70 posto).

Poduzetnik P.P.C. – Buzet d.o.o. osigurao bi proizvodnu opremu, posao i tržište, dok bi poduzetnik Elcon d.d. unio u novu tvrtku zgradu regalnog skladišta te određeni broj zaposlenih, a koji nije točno određen Programom restrukturiranja. Nakon osnivanja zajedničke tvrtke, u drugoj fazi poduzetnik P.P.C. – Buzet d.o.o. izrazio je namjeru za preuzimanje poduzetnika Elcon d.d., ali tek nakon završetka procesa restrukturiranja, čime bi dugoročno osigurao rast i razvoj poduzetnika u regiji.

Planirane poslovne mjere restrukturiranja nisu provedene, niti ih je poduzetnik u mogućnosti u ovom trenutku samostalno provesti, a zbog nedostatka financijskih sredstava i velike zaduženosti ne može uredno podmiriti svoje tekuće obveze uslijed čega gubi tržište. S obzirom na već spomenuti izrazito težak položaj u kojem se nalazi poduzetnik, sasvim je razvidno da bez pomoći države neće moći izaći iz teškoća i nastaviti poslovati samostalno na tržištu, već su mu potrebne daljnje državne potpore kako bi se održavao na tržištu.

Od početka procesa restrukturiranja poduzetnik Elcon d.d. značajno je smanjio broj zaposlenih. Početkom 2004. u kojoj je poduzetnik primio prvu državnu potporu, u grupi je bilo 490 zaposlenih. Broj zaposlenika koji je krajem kolovoza 2005. iznosio 458, smanjen je do kraja rujna 2007. za 162 zaposlena pa trenutno iznosi 296. U otkaznom roku je trenutno 20 zaposlenika te bi do kraja 2007. konačan broj zaposlenika trebao iznositi 276.

Iznos isplaćenih i budućih otpremnina iznosi 1.208.000,00 kuna.

7.1.3. Financijsko restrukturiranje

Osim primljenih državnih potpora opisanih u točki 6. obrazloženja ovog rješenja, za daljnju uspješnu provedbu procesa restrukturiranja potrebno je osigurati državno jamstvo za kredit u iznosu od 65.000.000,00 kuna te pretvaranje potraživanja državnih institucija, ponajprije Ministarstva financija i Hrvatskog fonda za privatizaciju, u vlasnički udjel u iznosu od 30.500.000,00 kuna.

Navedenim kreditom od 65.000.000,00 kuna poduzetnik Elcon d.d. podmirio bi većinu postojećih kreditnih i ostalih obveza, prikazanih u Tabeli 5.

Tabela 5. Struktura obveza koje će poduzetnik Elcon d.d. podmiriti dobrenim kreditom uz državno jamstvo u iznosu od 65.000.000,00 kuna

R.br.	Vrsta obveze	Iznos duga u kn	Diskont u %	Plaćanje u kn
1.	Kredit Raiffeisen Bank Austria	10.500.000,00	0	10.500.000,00
2.	Kredit Zagrebačka banka d.d.	26.500.000,00	30	18.000.000,00
3.	Kredit Privredna banka Zagreb d.d.	10.500.000,00	20	8.400.000,00
4.	Kredit Elcon prehr.proizvodi d.o.o.	3.000.000,00	20	2.400.000,00
4.	Kredit Elcon prehr.proizvodi d.o.o.	3.000.000,00	20	2.400.000,00
5.	Kredit Croatia osiguranje	1.450.000,00	20	1.150.000,00
6.	Kredit Petrokov d.o.o.	1.000.000,00	10	900.000,00
7.	Ino dobavljači	3.500.000,00	0	3.500.000,00
8.	Domaći dobavljači	10.000.000,00	30	7.000.000,00
9.	Obveze prema zaposlenima	6.000.000,00	10	5.400.000,00
10.	UKUPNO	72.450.000,00		57.300.000,00

Izvor: dokumentacija poduzetnika Elcon d.d.

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Ako bi se podmirivanje obveza ostvarilo uz predviđene diskonte, prikazane u Tabeli 5., iz kredita bi se podmirili svi trenutni dugovi poduzetnika Elcon d.d. od 57.300.000,00 kuna. Međutim, Agenciji nisu dostavljena pisana očitovanja kreditora i dobavljača o namjeri odobravanja predviđenih diskonta poduzetniku Elcon d.d., te je njihova realizacija upitna.

U slučaju odobravanja diskonta od strane kreditora i dobavljača, poduzetnik bi ostatak kredita od 7.700.000,00 kuna koristio za obrtni kapital.

Preostali iznos zatražene državne potpore od 30.500.000,00 kuna odnosi se na pretvaranje potraživanja države prema poduzetniku Elcon d.d. u vlasnički udjel. Navedena potraživanja države odnosno dug poduzetnika prikazan je u Tabeli 6.

Tabela 6. Potraživanja Republike Hrvatske od poduzetnika Elcon d.d.

R. br.	Opis obveze	Iznos duga u kn
1.	Ministarstvo financija po protestiranom jamstvu za kredit Raiffeisen Bank Austria (jamstvo br. F-006-04 od travnja 2004.)	6.650.000,00
2.	Kratkoročni zajmovi Hrvatskog fonda za privatizaciju za tekuće troškove i plaće zaposlenima	8.853.245,65
3.	Dugoročni kredit Fonda za razvoj i zapošljavanje za tekuće troškove i nabavu repromaterijala	4.000.000,00
4.	Kratkoročni zajam Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva za tekuće troškove i plaće zaposlenima	3.500.000,00
5.	Procijenjeni porezni dug prema Poreznoj upravi na dan 31. prosinca 2007.	7.496.754,35
6.	UKUPNI DUG (prijedlog iznosa za dokapitalizaciju poduzetnika Elcon d.d.)	30.500.000,00

Izvor: dokumentacija poduzetnika Elcon d.d.
 Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Pretvaranjem potraživanja u vlasnički udjel država bi povećala svoj vlasnički udjel koji u ovom trenutku iznosi 36,11 posto i postala većinski vlasnik poduzetnika Elcon d.d. Udjel države bi se nakon provedenog financijskog i poslovnog restrukturiranja poduzetnika ponudio na otkup potencijalnim partnerima i na taj način se otvara mogućnost da se barem dio uloženi sredstava vrati državi. Međutim, u ovom trenutku ne postoji očitovanje naprijed navedenih vjerovnika o spremnosti provedbe pretvaranja potraživanja u vlasnički udjel u poduzetniku.

Sukladno terminskom planu provedbe mjera restrukturiranja, država bi svoj vlasnički udjel trebala prodati do kraja 2009., kada bi poduzetnik Elcon d.d. trebao početi poslovati s dobiti.

Poduzetnik Elcon d.d. prikazao je detaljni plan radnji za restrukturiranje, te podijelio Program restrukturiranja po fazama provedbe s rokovima za izvršenje, kao što je prikazano u Tabeli 7.

Tabela 7. Plan i redoslijed izvršenja mjera za financijsko i poslovno restrukturiranje poduzetnika Elcon d.d.

R. br.	Plan i redoslijed radnji i mjera	Rok izvršenja
1.	Dobivanje državnog jamstva i realizacija kredita s bankama (HBOR + poslovna banka)	2007.
2.	Prodaja Auto salona u Zaboku	2007.
3.	Finalizacija pregovora o zajedničkoj proizvodnji s poduzetnikom P.P.C. Buzet – Cimos	2007.
4.	Optimalizacija broja zaposlenih	2007.
5.	Novi poslovni projekti, novi kupci, nastavak poslovnog restrukturiranja	2008.
6.	Konačna privatizacija poduzetnika Elcon d.d. (izlazak države iz vlasništva i ulazak strateškog partnera kupnjom portfelja od države)	do kraja 2009.

Izvor: dokumentacija poduzetnika Elcon d.d.
 Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Navedeni prijedlog financijskog restrukturiranja koji je Agencija zaprimila od poduzetnika Elcon d.d. dana 13. kolovoza 2007., nije podržan od strane Ministarstva u izmjeni Obrasca dostavljenom Agenciji dana 4. listopada 2007.

Naime, u dostavljenoj izmjeni Obrasca Ministarstvo je prijavilo, kao ukupan neto iznos potpore, sljedeće stavke: jamstvo za kredit u iznosu od 65.000.000,00 kuna, pretvaranje potraživanja u vlasnički udjel u iznosu od 7.496.755,00 kuna, te već primljene potpore u iznosu od 54.099.000,00 kuna, što ukupno iznosi 126.595.755,00 kuna. Ministarstvo, međutim, nije pojedinačno razrađivalo i objašnjavalo pojedine stavke, te ih Agencija nije mogla smatrati kao podatke proizašle iz Programa restrukturiranja.

7.2. Kompenzacijske mjere

Poduzetnik kao kompenzacijsku mjeru navodi da će koristiti 36 posto svojih instaliranih kapaciteta, te da namjerava postupno povećavati svoju produktivnost, tako da iskorištenost njegovih proizvodnih kapaciteta na kraju razdoblja restrukturiranja bude 49 posto, odnosno ukupan prihod bi iznosio 108.260.000,00 kuna.

Sukladno financijskom planu predviđeno je da poduzetnik krajem 2013. ima iskoristivost svojih kapaciteta od 61 posto, odnosno da će ostvariti 135.824.000,00 kuna prihoda.

Navedene mjere ne mogu se smatrati prikladnim kompenzacijskim mjerama kojima je cilj umanjiti negativne učinke na tržišnu utakmicu svih dodijeljenih potpora poduzetniku. Naime, smanjenje zastupljenosti na tržištu mora proizaći iz stvarnog fizičkog smanjenja proizvodnih kapaciteta ili da se smanjenje zastupljenosti na tržištu očituje kroz smanjenje ukupnog prihoda, a što iz predloženog ne proizlazi.

U konkretnom predmetu, u okviru kompenzacijskih mjera, poduzetnik Elcon d.d. namjerava likvidirati i prodati ovisna društva te time dodatno smanjiti svoje kapacitete i prisutnost na tržištu u iznosu od 15.000.000,00 kuna koliko iznosi godišnji prihod ovih društava. Međutim, s obzirom na teškoće poduzetnika te nelikvidnost i zaduženost, ne može se sa sigurnošću utvrditi da će poduzetnik navedeno i uspjeti učiniti.

7.3. Vlastiti doprinos

Poduzetnik Elcon d.d. prodao je tvrtku Elcon prehrambeni proizvodi d.o.o. čiji je bio 100 postotni vlasnik i ostvario prihod u iznosu od 1.480.000,00 kuna. Osim toga, poduzetnik trenutno pregovara o prodaji Auto salona Peugeot u Zaboku te očekuje prihod od 1.500.000,00 kuna.

7.4. Mjere i troškovi restrukturiranja poduzetnika Elcon d.d.

U Tabeli 8. prikazane su mjere i ukupni troškovi procesa restrukturiranja poduzetnika Elcon d.d. Prema navedenim podacima za cjelokupni proces restrukturiranja potrebno je 121.226.269,00 kuna, od čega sa 2,46 posto sredstava sudjeluje poduzetnik Elcon d.d., a s 97,54 posto sredstava sudjeluje Republika Hrvatska.

Tabela 8. Mjere i troškovi restrukturiranja; vlastiti doprinos poduzetnika Elcon d.d.

R. br.	Mjere i troškovi restrukturiranja	Iznos državne potpore	Izvor sredstava
A) Mjere i troškovi financijskog restrukturiranja – državne potpore			
1.	Kredit kod komercijalne banke uz državno jamstvo (nova potpora)	65.000.000,00	Ministarstvo financija
2.	Pretvaranje duga prema državi u vlasnički udjel (nova potpora)	30.500.000,00	Državne institucije
3.	Pretvaranje potraživanja u vlasnički udjel (provedena potpora u 2004.)	13.939.742,00	Ministarstvo financija
4.	Subvencija proizvođačima autodijelova (dodijeljene potpore u 2004. i 2005.)	2.691.527,00	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
5.	Pretvaranje potraživanja u vlasnički udjel (provedena potpora u 2005.)	2.815.000,00	Hrvatski zavod za zapošljavanje
6.	Kapitalno ulaganje (provedena potpora u 2005.)	3.300.000,00	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
7.	UKUPNO FINANCIJSKO RESTRUKTURIRANJE	118.246.269,00	97,54 posto
B) Mjere i troškovi poslovnog restrukturiranja			
8.	Prodaja poduzetnika Elcon prehrambeni proizvodi d.o.o.	1.480.000,00	Vlastita sredstva
9.	Prodaja poduzetnika Elcon vozila d.o.o. (auto salon u Zaboku)	1.500.000,00	Vlastita sredstva
10.	UKUPNI VLASTITI DOPRINOS PODUZETNIKA	2.980.000,00	2,46 posto

Izvor: dokumentacija poduzetnika Elcon d.d.
 Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Kako je već navedeno, Agencija nije bila u mogućnosti, uzimajući u obzir podatke o troškovima restrukturiranja dostavljenim od strane Ministarstva, prihvatiti ukupan iznos troškova restrukturiranja u iznosu od 126.595.755,00 kuna, predložen u izmjeni Obrasca od 4. listopada 2007.

Naime, u ukupnom iznosu već primljenih potpora od 54.099.514,65 kuna, navedenih u izmjeni Obrasca od 4. listopada 2007., Ministarstvo je prikazalo državno jamstvo br. F-006-04 po kreditu Raiffeisen banke Zagreb d.d. u iznosu od 15.000.000,00 kuna, kao što je vidljivo iz Tabele 4. ovoga rješenja. Po istom kreditu protestiran je dio jamstva u iznosu od 6.650.000,00 kuna kojeg je Ministarstvo financija podmirilo vjerovniku, dok je preostali iznos duga po navedenom jamstvu, odnosno kreditu od 10.500.000,00 kuna, kako navode poduzetnik i Ministarstvo, uključen u novu potporu prijavljenu u izmjeni Obrasca od 4. listopada 2007., odnosno kredit uz državno jamstvo u iznosu od 65.000.000,00 kojim bi poduzetnik podmirio sve postojeće kreditne obveze.

Stoga se, temeljem podataka prikazanih u Tabeli 8., može zaključiti kako se u konkretnom slučaju vlastiti doprinos procesu restrukturiranja ne može smatrati dovoljnim u skladu s Odlukom jer bi on trebao iznositi najmanje 50 posto od ukupnih troškova restrukturiranja.

Poduzetnik Elcon d.d. predvidio je veći doprinos procesu restrukturiranja u iznosu od 68.580.859,00 kuna, međutim određeni dio predviđenih mjera ne može se smatrati vlastitim doprinosom, jer takav doprinos mora biti stvaran i konkretan, odnosno isključuje bilo kakav budući novčani tok ili dobit, sukladno točki 43. Odluke. Stoga bi se mjerama

vlastitog doprinosa poduzetnika mogle smatrati samo mjere prikazane u Tabeli 8., u ukupnom iznosu od 2.980.000,00 kuna.

7.5. Poslovni plan poduzetnika Elcon d.d.

Iz financijskih izvještaja vidljivo je da poduzetnik posluje s gubitkom. Poduzetnik Elcon d.d. trenutno koristi tek 36 posto svojih proizvodnih kapaciteta i ostvaruje u ljudskim kapacitetima 300.000 norma sati godišnje od mogućih 780.000 norma sati godišnje. Zbog teškog financijskog položaja u kojem se nalazi (nelikvidnost i prezaduženost), opseg poslova s postojećim kupcima smanjen je, što je dovelo do značajnog gubitka tržišta. Osim toga, svi novougovoreni poslovi stavljeni su na čekanje dok poduzetnik ne provede konsolidaciju i restrukturiranje. Poduzetnik navodi da postoje naznake kupaca da će se postojeći programi vratiti na prijašnju razinu te započeti novougovoreni projekti. Međutim, u ovom trenutku nije moguće sa sigurnošću utvrditi da navedeni planovi imaju realnu podlogu te da jamče ostvarenje nekadašnjih rezultata.

Tabela 9. Financijski plan poduzetnika Elcon d.d. u razdoblju od 2007. do 2013. u 000 kuna

OPIS	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Ukupni prihodi	85.940	92.910	108.260	131.169	132.318	133.797	135.824
Ukupni rashodi	75.222	92.875	106.279	124.442	125.275	126.335	125.492
DOBIT/GUBITAK	10.718	35	1.981	6.727	7.043	7.462	10.332

Izvor: dokumentacija poduzetnika Elcon d.d.

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Značajan dio financijskih planova za budućnost uključuje i financijsko restrukturiranje odnosno pretvaranja potraživanja države u temeljni kapital poduzetnika u iznosu od 30.500.000,00 kuna te realizaciju kredita uz državno jamstvo u iznosu od 65.000.000,00 kuna kojim bi poduzetnik Elcon d.d. reprogramirao stare kreditne obveze.

Po navedenom kreditu poduzetnik bi, uz poček od dvije godine, u 2010. počeo podmirivati obveze (glavnica i kamate) u iznosu od 10.152.710,00 kuna godišnje, te bi u potpunosti vratio kredit do kraja 2017. U tu svrhu poduzetnik je ishodio pismo namjere PBZ d.d. koja je izrazila spremnost za eventualnim kreditiranjem poduzetnika po najpovoljnijim tržišnim uvjetima. Od uvjeta naveden je rok i poček te obvezno državno jamstvo. Iako je PBZ d.d. izrazila spremnost za eventualnim kreditiranjem poduzetnika, ne postoje čvrsti dokazi da će to stvarno i učiniti pa se poduzetnikov plan u ovom trenutku ne može smatrati realnim.

Rješavanjem teške financijske situacije poduzetnik bi bio sposoban ugovarati nove poslove, a samim time povećati proizvodnju i realizaciju. Dugoročno, porast poslovnih prihoda i redovni priljevi pridonijeli bi rješavanju problema likvidnosti i zaduženosti. Proces restrukturiranja mora omogućiti poduzetniku da iz budućih priljeva bude u mogućnosti podmirivati sve tekuće troškove, uključujući plaće zaposlenih, kreditne obveze i troškove amortizacije.

Trenutni kupci proizvodnog programa poduzetnika Elcon d.d. su poduzetnici Yazaki, Valeo, Hella i Vaillant, s time da se program za Vaillant radi u poduzetniku Elcon

kabelski setovi d.o.o., gdje poduzetnik Elcon d.d. posjeduje 30 posto vlasničkog udjela. Poduzetnik Elcon d.d. nema klasično ugovorene poslovne odnose, već proizvodi temeljem pisma namjere i narudžbi, odnosno, zaključuje okvirne ugovore kojima se određuje kvaliteta proizvodnje i uvjeti poput isporuke, naknada štete, penala itd. što dovoljno govori o položaju u kojem se poduzetnik Elcon d.d. nalazi.

Iako poduzetnik Elcon d.d. navodi da kod postojećih kupaca postoje naznake da će, u slučaju financijske konsolidacije i restrukturiranja poduzetnika Elcon d.d. sve postojeće programe i novo dobivene projekte vratiti na prijašnju razinu, teško je vjerovati u ostvarenje navedenog jer svi poslovni partneri poduzetnika ne žele nastaviti suradnju već će to odlučiti kada poduzetnik Elcon d.d. izađe iz teškoća.

Konkretno, riječ je o novo dobivenom poslu (Renault Laguna) za Valeo, te projektu JCI (prijenos proizvodnje iz tvornice u Meksiku - kablovi za Jeep i Voyager) za Yazaki. Na projektu JCI poduzetnik Elcon d.d. mjesečno ostvaruje 25.000,00 eura prihoda, dok bi nakon restrukturiranja trebao ostvarivati 400.000,00 eura. Godišnja realizacija trebala bi iznositi 5.111.289,00 eura.

Poduzetnik Elcon d.d. posjeduje znanje i iskustvo u proizvodnji kabelskih setova za autoindustriju, što dokazuju i mnogobrojni ozbiljni kontakti o mogućoj poslovnoj suradnji s mnogim uglednim tvrtkama na području Europske unije kao što su Ford, Daimler Chrysler, General Motors Mađarska, Siemens, Bosch, Gorenje i ostali. Između ostalog, tvrtka Peters Engineering prihvatila je ponudu poduzetnika Elcon d.d. za projekt elektromobila te bi moglo slijediti potpisivanje ugovora u iznosu od 150.000,00 eura godišnje, a otvorena je mogućnost suradnje i na drugim projektima.

Također, poduzetnik Elcon d.d. ima i potpisan ugovor s tvrtkom Hella Lipstadt u vrijednosti 600.000,00 eura godišnje. Poduzetnik Elcon d.d. priložio je i dopis poduzetnika Delphi od 24. kolovoza 2007., kojim navedeni poduzetnik iskazuje želju i spremnost za obnovom suradnje uslijed nezadovoljstva s trenutnim dobavljačima kabelskih setova. Poduzetnik Delphi zainteresiran je za puni proces proizvodnje kabelskih setova za autoindustriju te nudi početni ugovor u trajanju od tri godine s očekivanim nastavkom u sljedeće dvije godine. Navedeni opseg proizvodnje zahtijevao bi 540 radnih mjesta u tri smjene i prema procjenama, donio poduzetniku Elcon d.d. godišnji prihod u iznosu od oko 21.500.000,00 eura.

Poduzetnik bi mogao nastaviti već ugovorenu poslovnu suradnju i započeti novo ugovorene poslove jer instalirani proizvodni kapacitet i postojeća infrastruktura (oprema, prostor i zaposleni) omogućuju poduzetniku godišnju realizaciju poslovanja u iznosu od 30.000.000,00 eura, međutim zbog teškog financijskog položaja, nelikvidnosti i prezaduženosti, poduzetnik nije sposoban podmirivati i ispunjavati svoje ugovorom preuzete obveze. Stoga se ne čini vjerojatnim da će poduzetnik stvarno i realizirati navedene ugovore.

8. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: Vijeće) razmatralo je Program restrukturiranja društva Elcon d.d. i cjelokupnu dostavljenu dokumentaciju na svojoj 1. sjednici, održanoj 30. listopada 2008.

Pri donošenju odluke, Vijeće je uzelo u obzir sve dostavljene isprave i podatke, te rezultate provedenih pravnih i ekonomskih analiza.

Vijeće je u konkretnom slučaju utvrdilo da pretvaranje duga u vlasnički udjel i kapitalno ulaganje u poduzetnika, subvencija proizvođačima autodijelova, državno jamstvo po kreditu te zajam poduzetniku Elcon d.d., opisanih u točki 6. obrazloženja ovog rješenja, sadržanih u Programu restrukturiranja poduzetnika Elcon d.d., predstavljaju državnu potporu iz članka 3. stavka 1. ZDP-a.

Pojam državne potpore određen je člankom 3. stavkom 1. ZDP-a. Vijeće je utvrdilo da je u konkretnom slučaju riječ o državnim potporama, jer se sredstvima predviđenim u Programu restrukturiranja radi o smanjenju priliva državnih sredstava; utvrđeno je kako sredstva predstavljaju potporu koja korisniku potpore donose ekonomsku prednost koju isti ne bi ostvario kroz svoje redovno i normalno poslovanje; utvrđeno je kako se u konkretnom slučaju sredstva dodjeljuju korisniku na selektivnoj osnovi, te kako dodjelom sredstava na način predviđen Programom restrukturiranja postoji mogućnost narušavanja tržišnog natjecanja davanjem prednosti na tržištu korisniku državne potpore osobito u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske koje proizlaze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju („Narodne novine – Međunarodni ugovori“ broj 14/01, 14/02, 1/05 i 7/05; dalje: SSP).

Člankom 4. ZDP-a propisana je opća zabrana davanja državnih potpora koje narušavaju ili bi mogle narušiti tržišno natjecanje davanjem prednosti na tržištu korisniku državne potpore bez obzira na oblik državne potpore u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske iz SSP-a, kao i izuzeća od opće zabrane.

S obzirom da se u konkretnom slučaju državna potpora odnosi na restrukturiranje poduzetnika u teškoćama, Vijeće je moralo utvrditi je li se na takve potpore može primijeniti izuzeće iz članka 4. stavka 3. točka d) ZDP-a, odnosno je li riječ o potporama namijenjenim poticanju određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih područja.

Da bi postojala mogućnost primjene izuzeća iz članka 4. stavka 3. točka d) ZDP-a, Program restrukturiranja mora biti izrađen sukladno odredbama Odluke koje se odnose na restrukturiranje poduzetnika u teškoćama s obzirom na činjenicu da provedene analize poslovanja poduzetnika nedvojbeno ukazuju na to da se poduzetnik Elcon d.d. smatra poduzetnikom u teškoćama u smislu točaka 9 do 13. Odluke.

Točkom 9. Odluke propisano je da se poduzetnikom u teškoćama smatra onaj poduzetnik koji nije sposoban vlastitim sredstvima ili sredstvima koje može pribaviti od svojih vlasnika/dioničara ili vjerovnika spriječiti gubitke, a koji bi, bez vanjske intervencije države, gotovo sigurno kratkoročno ili srednjoročno ugrozili njegov opstanak.

Nadalje, sukladno točki 10. Odluke, smatra se da je riječ o poduzetniku u teškoćama osobito u sljedećim slučajevima:

- a) u slučaju dioničkog društva ili društva s ograničenom odgovornosti, ako je više od polovice iskazanog kapitala nestalo te više od četvrtine tog kapitala izgubljeno u prethodnih dvanaest mjeseci;
- b) u slučaju trgovačkog društva u kojem su neki članovi neograničeno odgovorni za obveze društva, ako je više od polovice kapitala prikazanog u financijskim izvještajima trgovačkog društva nestalo te više od četvrtine tog kapitala izgubljeno u prethodnih dvanaest mjeseci;
- c) u slučaju bilo kojeg oblika trgovačkog društva ako temeljem nacionalnih propisa ispunjava uvjete za pokretanje stečajnog postupka.

Poduzetnik može biti u teškoćama i kada nije ispunjena niti jedna od prethodno navedenih pretpostavki, posebno ako su prisutni tipični pokazatelji da se radi o poduzetniku u teškoćama, kao što su to primjerice rast gubitaka, smanjenje ukupnog prihoda, rast zaliha, višak kapaciteta, smanjenje novčanih tijekova, rast duga, porast troškova kamata i pad ili nulta neto vrijednost imovine, a kako je to propisano točkom 11. Odluke.

Vijeće je u provedenom postupku utvrdilo da su kod poduzetnika Elcon d.d. u potpunosti ispunjeni uvjeti iz točke 10. a) Odluke, te da je riječ o poduzetniku u teškoćama na koje se primjenjuju pravila za restrukturiranje sadržana u navedenoj Odluci.

Stoga je bilo potrebno da predloženi Program restrukturiranja poduzetnika Elcon d.d. nedvojbeno omogućuje ponovnu uspostavu dugoročne održivosti (rentabilnosti) poduzetnika tijekom razumnog vremenskog razdoblja, tj. razdoblja trajanja procesa restrukturiranja i to na temelju realnih pretpostavki o budućim uvjetima poslovanja.

Naime, dodjela državne potpore za restrukturiranje mora biti uvjetovana provedbom Programa restrukturiranja. Program restrukturiranja trebao bi u što kraćem roku omogućiti ponovno uspostavljanje dugoročne održivosti poslovanja poduzetnika Elcon d.d. tijekom razumnog vremenskog razdoblja na temelju realnih pretpostavki o budućim uvjetima poslovanja. Nadalje, Program restrukturiranja trebao bi sadržavati opis okolnosti koje su dovele do teškoća u poslovanju, što čini osnovu pri ocjeni jesu li predložene mjere restrukturiranja odgovarajuće, te promjenu strukture poslovanja koja će poduzetniku omogućiti da nakon dovršenog procesa restrukturiranja podmiri sve svoje troškove uključujući amortizaciju i financijske obveze.

Prema tome, restrukturiranje obično sadrži reorganizaciju i racionalizaciju poslovanja poduzetnika na način da se napuste sve aktivnosti koje više nisu održive ili koje ostvaruju gubitak.

Prilikom ocjene Programa restrukturiranja, Vijeće je utvrdilo sljedeće:

a) Program restrukturiranja poduzetnika ne omogućuje dugoročnu održivost poduzetnika kako je to predviđeno točkama 34. do 37. Odluke. Rezultati analize poslovanja, opisanih u točki 4. obrazloženja ovog rješenja, upućuju da su teškoće u poduzetniku znatno veće od prikazanih, tako da poduzetnik Elcon d.d. nije u stanju tijekom razumnog vremenskog razdoblja i na temelju realnih pretpostavki o budućim uvjetima poslovanja, opstati na tržištu i ako mu se dodijele predložene državne potpore. Porast gubitaka, smanjenje

prihoda uzrokovano gubitkom kupaca, nelikvidnost i insolventnost, te budući sudski postupci poduzetnika pokazatelji su ozbiljnosti i težine položaja u kojem se poduzetnik nalazi, što je u međuvremenu rezultiralo pokretanjem stečajnog postupka nad poduzetnikom. Nepovoljno zaduživanje rezultiralo je visokim financijskim rashodima koje poduzetnik ne može podmiriti iz vlastitih sredstava, a težak položaj dodatno otežava gubitak ostvaren iz redovnog poslovanja, odnosno neprofitabilna proizvodnja. Nemogućnost ispunjavanja ugovornih obveza prema kupcima poduzetnika je stajala gubitka čak i dobrih postojećih ugovora pa je uz kronične probleme s likvidnošću i prezaduženost sasvim razvidno da poduzetnik u programu restrukturiranja nije uspio dokazati da će planirane mjere biti sposoban provesti, osigurati tržište koje će mu omogućiti profitabilno poslovanje te redovno podmiriti sve kreditne i ostale obveze. Samim time, sasvim je razvidno da postojeći program restrukturiranja nije zasnovan na realnim temeljima te poduzetniku neće omogućiti postizanje dugoročne održivosti.

b) Vežano uz vlastiti doprinos poduzetnika, iznos i intenzitet državnih potpora u postupku restrukturiranja moraju biti strogo ograničeni na najmanju neophodnu razinu troškova restrukturiranja potrebnih za provođenje mjera restrukturiranja.

Smatra se da je državna potpora ograničena na minimum ukoliko sam poduzetnik u procesu restrukturiranja značajno doprinosi vlastitim sredstvima. Vlastiti doprinos poduzetnika potreban za provedbu procesa restrukturiranja odnosi se na osiguranje financijskih sredstava od strane vlasnika ili vjerovnika, dobivanje kredita od poslovne banke odnosno prodaju neaktivne imovine ili imovine koja doprinosi stvaranju gubitka kod poduzetnika, sukladno točki 43. Odluke.

U svakom slučaju poduzetnik mora koristiti sredstva potrebna za restrukturiranje isključivo za ponovnu uspostavu dugoročne održivosti poduzetnika odnosno da za vrijeme trajanja procesa restrukturiranja ne poveća svoje poslovne kapacitete.

Također, poduzetnik mora znatno doprinositi procesu restrukturiranja. Takav doprinos ne smije sadržavati državnu potporu. Sukladno točki 44. Odluke vlastiti doprinos velikih poduzetnika u procesu restrukturiranja mora iznositi najmanje 50 posto.

U konkretnom slučaju utvrđeno je da doprinos poduzetnika Elcon d.d. u procesu restrukturiranja iznosi 2.980.000,00 kuna, odnosno 2,46 posto, što je daleko manje od propisanog praga vlastitog doprinosa velikog poduzetnika.

c) U svrhu ograničavanja negativnih učinaka narušavanja tržišnog natjecanja, iznos potpore ili oblik u kojem se ona dodjeljuje mora biti takav da ne daje poduzetniku viškove gotovine koji bi se mogli koristiti za agresivne, ograničavajuće aktivnosti na tržištu koje nisu povezane s postupkom restrukturiranja.

U cilju izbjegavanja narušavanja tržišnog natjecanja, poduzetnik je tijekom procesa restrukturiranja dužan provesti kompenzacijske mjere usmjerene na smanjenje kapaciteta.

Kompenzacijske se mjere mogu sastojati od prodaje ili prijenosa imovine, smanjenja kapaciteta ili zastupljenosti na tržištu, te smanjenja zapreka pristupu tržištu na predmetnim tržištima. Mjere moraju biti razmjerne ograničavajućem učinku potpore na tržištu te se prilikom njihovog određivanja uzima u obzir veličina i položaj poduzetnika na tržištu, sukladno točki 39. Odluke.

Pri ocjeni primjerenosti kompenzacijskih mjera, Vijeće je uzelo u obzir strukturu tržišta i uvjete tržišnog natjecanja kako bi osigurala da predložene mjere ne vode pogoršanju strukture mjerodavnog tržišta.

Glede konkretnih kompenzacijskih mjera poduzetnika Elcon d.d., Vijeće je utvrdilo kako likvidacija i prodaja ovisnih društava ne predstavlja kompenzacijske mjere koje predviđa Odluka. Naime, prodaja ovisnih društava poduzetnika Elcon d.d., može predstavljati vlastiti doprinos ali ne i kompenzacijsku mjeru jer smanjenje zastupljenosti na tržištu određuje se smanjenjem koje proizlazi iz osnovne djelatnosti poduzetnika, a to je proizvodna kablskih setova.

Stoga je Vijeće u konkretnom predmetu utvrdilo kako predloženi Program restrukturiranja poduzetnika Elcon d.d. nije izrađen sukladno pravilima iz Odluke, te je Vijeće odlučilo da se na predloženo državno jamstvo za kredit u iznosu od 65.000.000,00 kuna te prijedlog za pretvaranje potraživanja državnih institucija u vlasnički udjel u iznosu od 30.500.000,00 kuna koje predstavljaju državnu potporu za restrukturiranje, opisanu u točki 7.1.3. obrazloženja ovog rješenja ne može dati odobrenje sukladno članku 13. stavku 1. i 2. ZDP-a. Stoga je odlučeno kao u točki I. izreke ovog rješenja.

Također, zbog činjenice da Program restrukturiranja nije izrađen sukladno pravilima iz Odluke, Vijeće je odlučilo da državne potpore koje se odnose na pretvaranje duga u vlasnički udjel u iznosu od 16.754.742,00 kuna i kapitalno ulaganje u poduzetnika u iznosu od 3.300.000,00 kuna, subvencije proizvođačima autodijelova u iznosu od 2.691.527,00 kuna, državno jamstvo po kreditu u iznosu od 15.000.000,00 kuna te zajam poduzetniku Elcon d.d. u iznosu od 16.353.245,65 kuna, opisane u točki 6. obrazloženja ovog rješenja, predstavljaju nezakonito dodijeljenu državnu potporu. Stoga je, temeljem članka 14. stavka 1. ZDP-a, odlučeno kao u točki II. izreke ovog rješenja.

Zbog činjenice da se nezakonito dodijeljene državne potpore ne mogu naknadno odobriti temeljem članka 14. stavku 2. ZDP-a jer nisu sukladne s propisima o državnim potporama za restrukturiranje iz Odluke, Agencija je na temelju odluke Vijeća naložila njihov povrat uvećan za iznos zakonske zatezne kamate počevši od dana početka korištenja državne potpore, sukladno članku 14. stavku 1. ZDP-a, kako je to odlučeno u točki III. i IV. izreke ovog rješenja.

Pri tom se upućuje Ministarstvo da se u slučaju jamstva temeljenog na Ugovoru o jamstvu broj F-006-04 od 8. travnja 2004., navedenog pod rednim brojem 4. točke III. izreke ovog rješenja, povrat državne potpore odnosi samo na protestirani dio jamstva.

S obzirom da pozitivni propisi u Republici Hrvatskoj ne uređuju područje povrata nezakonitih i neusklađenih državnih potpora, Vijeće je, sukladno članku 6. stavku 1. točki k) ZDP-a, u svrhu učinkovitog ostvarenja povrata u što kraćem roku, upućuje na odredbe sadržane u Obavijesti Komisije.

Stoga Vijeće razumije i uvažava činjenicu da postupak povrata nezakonitih i neusklađenih državnih potpora može predstavljati dugotrajan proces za koji je potrebno osigurati dovoljno vremena u kojem bi bio izvršen povrat takvih sredstava. Vijeće je zauzelo stav da bi bilo svrsishodno da se Ministarstvo, kao podnositelj zahtjeva za odobrenje Programa restrukturiranja društva Elcon d.d., očituje Agenciji o provedenim ili

planiranim mjerama u roku od dva mjeseca od dana primitka ovog rješenja, odnosno da u krajnjem roku od šest mjeseci, u suradnji s ostalim davateljima državnih potpora, postupi po ovom rješenju.

Ovu odluku Vijeće je donijelo i zbog činjenice što je u međuvremenu nad poduzetnikom otvoren stečajni postupak. Uvidom na web stranici Sudskog registra trgovačkih društava u Republici Hrvatskoj, <https://sudreg.pravosudje.hr>, utvrđeno je da je rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu, broj XXSt-113/2008 od 9. srpnja 2008., nad poduzetnikom otvoren stečajni postupak.

U postupku je utvrđeno kako su Ministarstvo i drugi davatelji nezakonitih državnih potpora poduzetniku Elcon d.d. dio potpora navedenih u točki III. izreke ovog rješenja prijavili u stečajnu masu u svrhu naplate potraživanja uslijed čega se može smatrati da su učinjeni određeni pravni koraci za ostvarenje povrata nezakonitih državnih potpora po ovom rješenju.

Naime, na ispitnom ročištu, održanom dana 1. listopada 2008., ispitane su sve prijavljene tražbine prema iznosima i redovima, te su u 2. višem isplatnom redu prijavljena potraživanja Hrvatskog fonda za privatizaciju u iznosu od 17.803.883,31 kuna, Fonda za razvoj i zapošljavanje u iznosu od 4.260.480,73 kune i Ministarstva financija – Porezne uprave u iznosu od 26.826.777,15 kuna. Riječ je o potraživanjima koje stečajni upravitelj, kao i nazočni vjerovnici, nisu osporili, a za koje Vijeće očekuje da će u daljnjem tijeku postupka biti realizirana u skladu s propisima koji određuju stečajne postupke.

Nadalje, s obzirom na činjenicu kako u provedenom postupku nije bilo moguće sa sigurnošću utvrditi ukupan iznos primljenih državnih potpora, najviše zbog toga što su i Ministarstvo i sam poduzetnik u više navrata mijenjali podatke o primljenim državnim potporama, u konkretnom slučaju uzete su u obzir državne potpore koje je poduzetnik dostavio Agenciji u kolovozu 2007., a koje čine sastavni dio Programa restrukturiranja ovog poduzetnika, dostavljenog od strane Ministarstva.

Za neke od primljenih državnih potpora Agenciji nisu dostavljeni dokazi u obliku preslike ugovora, zaključaka ili drugih pravnih osnova temeljem koje su potpore dodijeljene. U tim se slučajevima, Agencija vodila isključivo tvrdnjama Ministarstva i poduzetnika Elcon d.d.

Sukladno odredbi članka 18. ZDP-a, rješenja Agencije iz članka 14. ZDP-a objavljuju se u „Narodnim novinama“, te je odlučeno kao u točki V. izreke ovog rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Ovo rješenje konačno je u upravnom postupku. Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena ali nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od trideset (30) dana od dana dostave ovoga rješenja.

Predsjednica Vijeća za
zaštitu tržišnog natjecanja

Olgica Spevec

Dostaviti

1. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Kabinet ministra; Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb,
2. Ministarstvo financija, Kabinet ministra; Katančićeva 5, 10000 Zagreb,
3. Hrvatski fond za privatizaciju, n/r g. Vedrana Duvnjaka, predsjednika; Ivana Lučića 6, 10000 Zagreb,
4. Fond za razvoj i zapošljavanje, n/r g. Petra Tonkovića, predsjednika Uprave; Frankopanska 11, 10000 Zagreb,
5. Elcon d.d. u stečaju; n/r g. Zdravka Benčića, predsjednika Uprave, 49247 Zlatar Bistrica, Josipa Kraša 3,
6. Klapan i Mitak j.t.d., n/r g. Željka Klapana, 10000 Zagreb, Mrazovićeva 10,
7. Pismohrana (ovdje).